

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Virovitica

KLASA: 041-01/20-02/50
URBROJ: 613-12-21-9

Virovitica, 25. siječnja 2021.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
OPĆINE ZDENCI ZA 2019.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O OPĆINI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Planiranje i izvršenje proračuna	5
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2019.	14
	Ciljevi i područja revizije	14
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	14
	Metode i postupci revizije	15
	Nalaz za 2019.	16
	Provedba naloga i preporuka	29

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Općine Zdenci (dalje u tekstu: Općina) za 2019.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Općine sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi, imovina, obveze te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Općine za 2019. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Pojedina potraživanja nisu evidentirana u glavnoj knjizi, dok pojedina potraživanja i rashodi nisu evidentirani na odgovarajućim računima Računskog plana. U glavnoj knjizi nisu evidentirana potraživanja za porez na promet nekretnina u iznosu od 49.888,00 kn.

Na odgovarajućim računima Računskog plana nisu evidentirana potraživanja za općinske poreze u iznosu od 59.621,00 kn i rashodi (rashodi za topli obrok, naknada zbog nemogućnosti korištenja godišnjeg odmora, božićnice, donacije udrugama za obilježavanje značajnih datuma, tekuće i kapitalne pomoći) u ukupnom iznosu od 84.605,00 kn.

Ulaganja u građevinske objekte u vrijednosti od 2.902.278,00 kn u razdoblju stjecanja do stavljanja u uporabu (aktiviranja) nisu u glavnoj knjizi evidentirana u okviru propisanih računa imovine u pripremi, nego izravno na računima imovine u uporabi. Od navedenog iznosa ulaganja, do konca 2019. ulaganja u iznosu od 423.471,00 kn nisu završena te su trebala biti evidentirana na računu imovine u pripremi. Zbog izravnog evidentiranja ulaganja na računu imovine u uporabi, obračun ispravka vrijednosti obavlja se na imovinu koja nije dovršena, odnosno stavljena u funkciju.

Za dugotrajnu nematerijalnu proizvedenu imovinu (troškovnici, planovi, programi, elaborati, certifikati, projektna dokumentacija) u ukupnom iznosu od 1.888.882,00 kn ispravak vrijednosti nije obavljen.

Primljene zadužnice u iznosu od 2.854.134,00 kn i dane zadužnice u iznosu od 1.310.000,00 kn nisu evidentirane u glavnoj knjizi ni iskazane u financijskim izvještajima u okviru izvanbilančnih zapisa. Potencijalne obveze po osnovi sudskog spora u tijeku evidentirane su i iskazane u financijskim izvještajima na računu odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućih razdoblja u iznosu od 470.440,00 kn, a trebalo ih je evidentirati na računima izvanbilančnih zapisa i to u ukupnoj vrijednosti spora (vrijednost spora za Općinu iznosi 489.223,00 kn). Primljene i dane zadužnice te vrijednost sudskog spora u tijeku nisu navedeni u obveznim Bilješkama uz Bilancu.

Godišnji popis imovine i obveza nije obavljen na propisani način. U popisne liste nefinancijske imovine nisu uneseni podaci o imovini u novčanim izrazima, za dio imovine nisu navedene ni količine, a dio imovine je dva puta popisano. Potraživanja i obveze nisu popisani pojedinačno po kupcima i dobavljačima, nego su navedeni prema računima iz glavne knjige. Usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom nije provedeno te svrha popisa imovine i obveza nije postignuta.

Općina nije provela ispravak vrijednosti potraživanja. Potraživanja s prekoračenjem roka naplate od jedne do tri godine, koja iznose 34.192,00 kn, trebalo je ispraviti po stopi od 50,0 %, a starija od tri godine, koja iznose 327.629,00 kn, po stopi od 100,0 %. Ispravak vrijednosti potraživanja trebalo je provesti u iznosu od 344.725,00 kn. (točka 2. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Općine za 2019. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Sredstva proračunske zalihe nisu planirana i korištena u skladu s propisima. Proračunska zaliha utvrđena je Odlukom o izvršavanju proračuna Općine za 2019. i planirana proračunom u iznosu od 50.000,00 kn, a posljednjim izmjenama i dopunama proračuna iz prosinca 2019. nije planirana. Proračunska zaliha korištena je u iznosu od 132.746,00 kn, od čega 123.647,00 kn do lipnja, a 9.099,00 kn u rujnu i listopadu 2019. Prema Zakonu o proračunu, sredstva proračunske zalihe mogu iznositi najviše 0,50 posto planiranih proračunskih prihoda bez primitaka. Općina je mogla planirati i koristiti sredstva proračunske zalihe za 2019. najviše u iznosu do 38.440,00 kn. (točka 3. Nalaza)
- Za nabavu radova na rekonstrukciji višenamjenske zgrade za javne namjene, nakon provedenog otvorenog postupka nabave, zaključen je ugovor za radove u vrijednosti od 1.466.931,00 kn te su izravnom pogodbom zaključena dva dodatka ugovorima za dodatne radove u vrijednosti od 340.160,00 kn. Dodatni radovi, ugovoreni drugim dodatkom ugovora u vrijednosti od 215.226,00 kn, ne predstavljaju radove koji se nisu mogli predvidjeti te je za njihovu nabavu trebalo provesti postupak jednostavne nabave. Radovi na sanaciji dvorišnih mostova u vrijednosti od 129.409,00 kn nabavljeni su izravnim ugovaranjem, a trebalo je provesti postupak jednostavne nabave upućivanjem poziva na dostavu ponuda na adrese više ponuditelja. Ustrojen je Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, u kojem za postupke javne nabave nisu navedeni podaci o datumu izvršenja ugovora i ukupno isplaćenom iznosu s porezom na dodanu vrijednost. Nadalje, u Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma nisu navedeni podaci na temelju provedenih postupaka jednostavne nabave upućivanjem poziva na adrese više ponuditelja i podaci o robama i uslugama nabavljenima izravnim ugovaranjem čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. (točka 4. Nalaza)

Obveze Općine

Općina je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O OPĆINI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Virovitičko-podravске županije. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) i Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), Općina je razvrstana u drugu skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti u trećoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Općina obuhvaća devet naselja s ukupno 1 904 stanovnika (prema popisu stanovništva iz 2011.). Prema odredbama članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17 i 98/19), općine u samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju prava građana koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine ustrojen je Jedinostveni upravni odjel. Koncem 2019. Općina je imala tri zaposlenika na neodređeno vrijeme, zaposlenika na određeno vrijeme, osobu na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa te jedanaest osoba zaposlenih na programu zapošljavanja žena. Tijekom godine pet osoba bilo je zaposleno na programu javnih radova.

Općinsko vijeće ima jedanaest članova. Odgovorna osoba za izvršenje proračuna tijekom 2019. i u vrijeme obavljanja revizije je općinski načelnik Tomislav Durmić. Općinski načelnik i zamjenik načelnika dužnost na koju su izabrani obavljaju bez zasnivanja radnog odnosa (volonterski).

Općina nema proračunske korisnike. U trgovačkom društvu za obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i odvodnje (javni isporučitelj vodnih usluga) te u trgovačkom društvu za obavljanje komunalnih djelatnosti ima udjele u visini od 14,5 % temeljnog kapitala.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračunom za 2019. su prihodi i primici te rashodi i izdaci planirani u iznosu od 7.693.028,00 kn. Donesene su dvije izmjene i dopune proračuna. Izmjenama i dopunama proračuna iz prosinca 2019. prihodi i primici planirani su u iznosu od 6.430.352,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu od 8.477.969,00 kn te je planirano korištenje viška prihoda i primitaka iz prošlih godina u iznosu od 2.047.617,00 kn. Izmjenama i dopunama proračuna prihodi i primici planirani su 1.262.676,00 kn ili 16,4 % manje od proračuna te rashodi i izdaci 784.941,00 kn ili 10,2 % više od proračuna.

Uz proračun za 2019. donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2020. i 2021. Prema projekcijama planirani su prihodi i primici, odnosno rashodi i izdaci za 2020. u iznosu od 5.552.475,00 kn te za 2021. u iznosu od 4.990.268,00 kn.

Općina je donijela Plan razvojnih programa za razdoblje od 2019. do 2021. te dvije izmjene i dopune Plana, kojima su definirani ciljevi i prioriteta razvoja. Prema Planu razvojnih programa, osnovni cilj je održiv regionalni razvoj u okviru kojeg je vrijednosno najznačajniji program izgradnje objekata komunalne infrastrukture u iznosu od 3.265.938,00 kn. Zadnjim Izmjenama i dopunama Plana razvojnih programa u navedene objekte u 2019. planirano je uložiti 4.434.004,00 kn. Prema izvršenju Plana razvojnih programa za 2019., programi su ostvareni ukupno u iznosu od 4.280.437,00 kn, od toga se na program izgradnje objekata komunalne infrastrukture odnosi 3.194.384,00 kn.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna za 2019., prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 7.239.263,00 kn, što je 808.911,00 kn ili 12,6 % više od planiranih, a rashodi u iznosu od 7.078.462,00 kn, što je 1.399.507,00 kn ili 16,5 % manje od planiranih. Vrijednosno najznačajnije odstupanje planiranih i ostvarenih prihoda odnosi se na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine (poljoprivredno zemljište, stambeni i poslovni objekti te drugi objekti), koji su ostvareni 396.894,00 kn više od planiranih, i na rashode za nabavu građevinskih objekata, koji su ostvareni 811.097,00 kn manje od planiranih.

Financijski izvještaji

Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku i objavljeni na mrežnim stranicama Općine.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2019., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 7.239.263,00 kn, što je 399.107,00 kn ili 5,8 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	2.993.869,00	3.439.059,00	114,9
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	816.921,00	1.169.027,00	143,1
3.	Prihodi od imovine	2.135.710,00	2.186.440,00	102,4
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	877.683,00	414.801,00	47,3
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	13.279,00	27.945,00	210,4
6.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	2.694,00	1.991,00	73,9
	Ukupni prihodi i primici	6.840.156,00	7.239.263,00	105,8

Vrijednosno najznačajniji udjel imaju prihodi od poreza u iznosu od 3.439.059,00 kn ili 47,5 % i prihodi od imovine u iznosu od 2.186.440,00 kn ili 30,2 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka. Svi drugi prihodi (pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknade i prihodi od prodaje nefinancijske imovine) i primici ostvareni su u iznosu od 1.613.764,00 kn ili 22,3 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

U odnosu na prethodnu godinu, značajno su povećani prihodi od poreza za 445.190,00 kn ili 14,9 % i prihodi od pomoći za 352.106,00 kn ili 43,1 %. U okviru prihoda od poreza najznačajnije su povećani prihodi od poreza na dohodak zbog veće uplate sredstava fiskalnog izravnjanja, a u okviru prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u 2019. ostvarene su pomoći iz sredstava Europske unije za program zapošljavanja žena u iznosu od 507.297,00 kn, koje u 2018. nisu ostvarene.

Prihodi koji imaju zakonom propisanu namjenu odnose se na pomoći, prihode od zakupa, koncesije i prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, komunalnu naknadu, komunalni, vodni i šumski doprinos, naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, spomeničku rentu te prihode od prodaje nefinancijske imovine. Ostvareni su u iznosu od 3.092.688,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 42,7 %.

Prihodi od poreza, ostvareni u iznosu od 3.439.059,00 kn, odnose se na porez na dohodak u iznosu od 3.334.502,00 kn (od toga se na sredstva fiskalnog izravnjanja odnosi 2.581.048,00 kn), porez na promet nekretnina u iznosu od 86.366,00 kn te općinske poreze u iznosu od 18.191,00 kn (porez na potrošnju u iznosu od 16.753,00 kn i porez na tvrtku ili naziv u iznosu od 1.438,00 kn). Prirez porezu na dohodak nije uveden. Razrez i naplatu općinskih poreza te poreza na promet nekretnina obavlja Porezna uprava.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 1.169.027,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na pomoći Ministarstva rada i mirovinskog sustava i Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za financiranje programa zapošljavanja žena u iznosu od 507.297,00 kn te Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije za rekonstrukciju višenamjenske javne zgrade za potrebe udruga u iznosu od 400.000,00 kn i izgradnju pješačke staze u iznosu od 100.000,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 2.186.440,00 kn, a vrijednosno najznačajniji su prihodi od zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 1.531.504,00 kn (od toga se na prihode od zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske odnosi 1.526.580,00 kn i vlasništvu Općine 4.924,00 kn). Program raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske donesen je u lipnju 2018. Za navedeni Program zatražena je suglasnost Ministarstva poljoprivrede, koja do konca kolovoza 2020. nije pribavljena.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 414.801,00 kn, a vrijednosno značajni su prihodi od komunalne naknade u iznosu od 185.555,00 kn te šumskog doprinosa u iznosu od 145.073,00 kn. Odluka o komunalnoj naknadi donesena je u studenome 2018. na temelju koje su ispostavljena nova rješenja. Prihodi od komunalnog doprinosa ostvareni su u iznosu od 27.840,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 27.945,00 kn, a odnose se na prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 16.259,00 kn, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu od 7.486,00 kn i prodaje umjetničkih djela (likovna djela nastala na likovnim kolonijama u organizaciji Općine) u iznosu od 4.200,00 kn.

Primici od financijske imovine i zaduživanja, ostvareni u iznosu od 1.991,00 kn, odnose se na naplatu sredstava od fizičke osobe za koju je Općina otplatila dio kredita u iznosu od 104.380,00 kn na temelju aktiviranog jamstva, koje joj je dala 1997. za zaduživanje kod poslovne banke u iznosu od 240.000,00 kn. Općina je tijekom 1999. podnijela tužbu protiv fizičke osobe te se na temelju ovršne isprave vrši pljenidba mirovine. Do konca 2019. Općina je naplatila od fizičke osobe 5.353,00 kn te potraživanja koncem 2019. iznose 99.027,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2019., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 7.078.462,00 kn, što je 1.923.225,00 kn ili 37,3 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	611.680,00	941.184,00	153,9
2.	Materijalni rashodi	948.387,00	1.136.080,00	119,8
3.	Financijski rashodi	12.398,00	14.033,00	113,2
4.	Subvencije	6.835,00	23.603,00	345,3
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	304.542,00	306.969,00	100,8
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	217.008,00	219.937,00	101,3
7.	Ostali rashodi	529.533,00	754.001,00	142,4
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.524.854,00	3.682.655,00	145,9
Ukupni rashodi		5.155.237,00	7.078.462,00	137,3
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		6.840.156,00	7.239.263,00	105,8
Višak prihoda i primitaka		1.684.919,00	160.801,00	9,5

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 3.682.655,00 kn ili 52,0 % i materijalne rashode u iznosu od 1.136.080,00 kn ili 16,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (rashodi za zaposlene, financijski rashodi, subvencije, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade te ostali rashodi) iznose 2.259.727,00 kn ili 31,9 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, u vrijednosno značajnijim iznosima povećani su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 1.157.801,00 kn ili 45,9 % (vrijednosno značajnija su ulaganja u rekonstrukciju višenamjenske javne zgrade za potrebe udruga) i rashodi za zaposlene za 329.504,00 kn ili 53,9 % (povećanje se najvećim dijelom odnosi na plaće za zaposlenike na programu zapošljavanja žena).

Rashodi za zaposlene, ostvareni u iznosu od 941.184,00 kn, odnose se na rashode za brutoplaće i doprinose na plaće jedanaest zaposlenika na programu zapošljavanja žena u iznosu od 335.683,00 kn i pet zaposlenika na programu javnih radova u iznosu od 148.312,00 kn, brutoplaće zaposlenika Jedinственog upravnog odjela u iznosu od 344.221,00 kn, doprinose na plaće zaposlenika Jedinственog upravnog odjela u iznosu od 56.243,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu od 56.725,00 kn. Drugi rashodi za zaposlene odnose se na nagrade za uspješnost na radu u iznosu od 15.000,00 kn, otpremnine u iznosu od 10.880,00 kn, jednokratnu naknadu za korištenje godišnjeg odmora (regres) u iznosu od 10.000,00 kn, naknade za smrtni slučaj u iznosu od 9.099,00 kn, jubilarne nagrade u iznosu od 8.746,00 kn te darove u naravi u iznosu od 3.000,00 kn. Osim navedenog, isplaćene su naknade u iznosu od 50.135,00 kn (božićnice na programu zapošljavanja žena, naknada zaposlenicima za topli obrok te naknada zbog nemogućnosti korištenja godišnjeg odmora), koje su evidentirane u okviru rashoda za plaće.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.136.080,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za električnu energiju u iznosu od 207.476,00 kn (od čega se na rashode za električnu energiju za javnu rasvjetu odnosi 203.809,00 kn), usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 175.668,00 kn, naknade za rad općinskog načelnika i zamjenika načelnika u iznosu od 119.600,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 116.344,00 kn i rashode za izobrazbu na programu zapošljavanja žena u iznosu od 70.000,00 kn.

U okviru materijalnih rashoda ostvareni su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 864.399,00 kn (održavanje javnih površina, održavanje javne rasvjete, higijeničarska služba, deratizacija i pražnjenje kontejnera s otpadom).

Rashodi za subvencije ostvareni su u iznosu od 23.603,00 kn, a vrijednosno najznačajniji odnose se na sufinanciranje kontrole plodnosti tla u iznosu od 12.269,00 kn.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 306.969,00 kn, a vrijednosno najznačajniji odnose se na sufinanciranje rada dječjeg vrtića (proračunski korisnik Virovitičko-podravske županije) u iznosu od 305.313,00 kn.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvareni su u iznosu od 219.937,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na stipendije studentima u iznosu od 59.500,00 kn, potpore za novorođenčad u iznosu od 43.500,00 kn, sufinanciranje prijevoza učenika srednjih škola u iznosu od 34.521,00 kn, podmirenje troškova ogrjeva socijalno ugroženim obiteljima u iznosu od 30.400,00 kn te pomoći osobama s invaliditetom, umirovljenicima i korisnicima pomoći za uzdržavanje u iznosu od 28.800,00 kn.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 754.001,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na donacije dobrovoljnom vatrogasnom društvu za redovno poslovanje u iznosu od 300.000,00 kn, Hrvatskom Crvenom križu u iznosu od 37.500,00 kn te udrugama građana u iznosu od 220.594,00 kn. Vrijednosno značajnije donacije udrugama građana odnose se na tekuće donacije sportskim klubovima i društvima u iznosu od 131.000,00 kn, kulturno-umjetničkom društvu u iznosu od 40.000,00 kn te udrugama branitelja i roditelja poginulih branitelja u iznosu od 32.594,00 kn. Rashodi za tekuće donacije planirani su programima javnih potreba u sportu, kulturi i ostalih javnih potreba za 2019., koji su sastavni dio proračuna. Donesen je Pravilnik o financiranju programa, projekata i javnih potreba sredstvima proračuna Općine, kojim su utvrđeni kriteriji, mjerila i postupci za dodjelu i korištenje sredstva iz proračuna. Donacije su dodijeljene na temelju provedenog javnog poziva te zaključenih ugovora s udrugama. Provodi se kontrola doznačenih utrošenih sredstava.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 3.682.655,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na rekonstrukciju višenamjenske javne zgrade za potrebe udruga u iznosu od 2.012.115,00 kn, proširenje mosta u iznosu od 298.263,00 kn, izgradnju pješačkih staza u dva naselja u iznosu od 279.892,00 kn, uređenje zgrade za smještaj općinskih ureda u iznosu od 216.758,00 kn, sanaciju dvorišnih mostova u iznosu od 169.261,00 kn te izgradnju sustava odvodnje u iznosu od 134.533,00 kn.

Višak prihoda i primitaka za 2019. ostvaren je u iznosu od 160.801,00 kn. Preneseni višak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 2.047.617,00 kn te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 2.208.418,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2019., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 36.778.071,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2019.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2019.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	24.633.413,00	27.883.958,00	113,2
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	8.314.728,00	8.314.728,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	12.222.688,00	14.867.493,00	121,6
1.3.	Postrojenja i oprema	726.686,00	802.680,00	110,5
1.4.	Prijevozna sredstva	68.769,00	67.725,00	98,5
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	1.620.721,00	1.924.515,00	118,7
1.6.	Druga nefinancijska imovina	1.679.821,00	1.906.817,00	113,5
2.	Financijska imovina	8.699.060,00	8.894.113,00	102,2
2.1.	Novčana sredstva	2.579.480,00	2.886.996,00	111,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	9.108,00	39.552,00	434,3
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	101.017,00	99.027,00	98,0
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	5.356.594,00	5.356.594,00	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	416.097,00	311.267,00	74,8
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	16.099,00	14.374,00	89,3
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	220.665,00	186.303,00	84,4
	Ukupno imovina	33.332.473,00	36.778.071,00	110,3
3.	Obveze	622.279,00	799.781,00	128,5
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	10.424,00	237.216,00	2 275,7
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	136.415,00	72.125,00	52,9
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	475.440,00	490.440,00	103,2
4.	Vlastiti izvori	32.710.194,00	35.978.290,00	110,0
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	33.332.473,00	36.778.071,00	110,3

Vrijednost imovine veća je za 3.445.598,00 kn ili 10,3 % u odnosu na stanje početkom godine. Značajnije je povećana vrijednost građevinskih objekata za 2.644.805,00 kn ili 21,6 % zbog ulaganja u rekonstrukciju višenamjenske javne zgrade za potrebe udruga.

Vrijednost zemljišta u iznosu od 8.314.728,00 kn odnosi se na vrijednost poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 8.176.982,00 kn, građevinskog zemljišta u iznosu od 77.126,00 kn te ostala zemljišta u iznosu od 60.620,00 kn.

Vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 14.867.493,00 kn odnosi se na vrijednost poslovnih objekata (višenamjenska javna zgrada za potrebe udruga, zgrade Općine, mjesni domovi) u iznosu od 9.765.223,00 kn, cesta i drugih prometnih objekata u iznosu od 6.813.555,00 kn, energetskih i komunikacijskih vodova u iznosu od 885.524,00 kn, stambenih objekata u iznosu od 424.843,00 kn, plinovoda, vodovoda i sustava odvodnje u iznosu od 76.972,00 kn, javne rasvjete u iznosu od 60.938,00 kn te drugih nespomenutih građevinskih objekata u iznosu od 493.830,00 kn, umanjenih za ispravak vrijednosti u iznosu od 3.653.392,00 kn. Općina je u rujnu 2017. donijela Strategiju upravljanja imovinom za razdoblje 2016. – 2020. te je ustrojila Registar nekretnina.

Vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi iznosi 1.924.515,00 kn, a vrijednosno su najznačajnija ulaganja u sustav odvodnje i sanaciju dvorišnih mostova uništenih tijekom izgradnje sustava odvodnje u vrijednosti od 1.923.358,00 kn (od čega se na sustav odvodnje odnosi 1.618.073,00 kn, a sanaciju dvorišnih mostova 305.285,00 kn). Općina je tijekom 2019. javnom isporučitelju vodnih usluga doznala sredstva za izgradnju sustava odvodnje u iznosu od 134.533,00 kn i sanaciju vodovodne mreže u iznosu od 21.422,00 kn. Sredstva su doznana na temelju zahtjeva javnog isporučitelja vodnih usluga kao nositelja investicije (sredstva za izgradnju sustava odvodnje sufinanciraju Hrvatske vode u visini od 80,0 % i Općina u visini od 20,0 %). Općina i javni isporučitelj vodnih usluga su u ožujku 2020. zaključili sporazume o sufinanciranju radova na izgradnji sustava odvodnje u vrijednosti od 1.740.549,00 kn i radova na saniranju vodoopskrbne mreže u vrijednosti od 21.412,00 kn. Sporazumima je utvrđeno da je Općina sufinancirala izgradnju sustava odvodnje po dostavljenim zahtjevima javnog isporučitelja vodnih usluga za ulaganje u odvodnju te sanaciju dotrajale vodoopskrbne mreže od 2016. do 2019. Sporazumi su zaključeni radi priznavanja vrijednosti ulaganja u temeljni kapital javnog isporučitelja vodnih usluga. Nadalje, prema sporazumima, Općina će, nakon završetka radova, vodovodne građevine ustupiti isporučitelju vodnih usluga.

Dionice i udjeli u glavnici, iskazani u vrijednosti od 5.356.594,00 kn, odnose se na udjele u glavnici trgovačkih društava u vrijednosti od 3.823.700,00 kn i neupisane udjele u temeljnom kapitalu javnog isporučitelja vodnih usluga u vrijednosti od 1.532.894,00 kn. Neupisani udjeli u temeljnom kapitalu odnose se na vrijednost prenesenih vodnih građevina javnom isporučitelju vodnih usluga na temelju Odluke Općinskog vijeća iz kolovoza 2015. U Odluci je navedeno da će Općina s javnim isporučiteljem vodnih usluga zaključiti ugovor o prijenosu komunalne vodne građevine na javnog isporučitelja. Do konca studenoga 2020. navedeni ugovor nije zaključen.

Potraživanja su koncem 2019. iskazana u iznosu od 464.220,00 kn i manja su za 78.101,00 kn ili 14,4 % u odnosu na stanje početkom godine. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 311.267,00 kn, dane zajmove u iznosu od 99.027,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 39.552,00 kn i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 14.374,00 kn (dospjela potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo). Vrijednosno značajnija potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja od komunalne naknade u iznosu od 111.810,00 kn, zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu od 76.633,00 kn (potraživanja od najma stanova, zakupa poslovnog prostora, klupa na tržnici, zakupa poljoprivrednog zemljišta, mjesnih domova i mrtvačnica) te općinske poreze u iznosu od 59.621,00 kn. Prema analitičkoj evidenciji potraživanja, koncem 2019. dospjela su sva potraživanja te su do konca kolovoza 2020. naplaćena u iznosu od 52.192,00 kn.

Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja u iznosu od 186.303,00 kn odnosi se na nedospjela potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Koncem 2019. obveze su iskazane u iznosu od 799.781,00 kn i veće su za 177.502,00 kn ili 28,5 % u odnosu na stanje početkom godine. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 237.216,00 kn (najznačajnije su obveze za EU predujmove za program zapošljavanja žena u iznosu od 206.070,00 kn), obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 72.125,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu od 490.440,00 kn. Na računu odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućih razdoblja vrijednosno najznačajnije su obveze za povrat više uplaćenih sredstava za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu od 470.440,00 kn, za koje je sudski spor u tijeku. S obzirom na to da nije poznat ishod sudskog spora, navedene obveze trebalo je evidentirati na računima izvanbilančnih zapisa. Dospjele su obveze u iznosu od 39.423,00 kn i podmirene su do konca kolovoza 2020.

III. REVIZIJA ZA 2019.

Postupci revizije provedeni su od 1. lipnja 2020. do 25. siječnja 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Općine.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17 i 112/18)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13 i 102/17)
3. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10 i 120/13)
4. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 34. (Narodne novine 111/18)
5. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
6. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
7. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17)
8. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)
9. Zakon o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18 i 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
10. Zakon o udrugama (Narodne novine 74/14 i 70/17)

11. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15)
12. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, članak 49. (Narodne novine 20/18 i 115/18)
13. Zakon o obveznim odnosima, članak 241. (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18)
14. Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, članak 31. (Narodne novine 86/12, 143/13, 65/17 i 14/19)
15. Zakon o grobljima (Narodne novine 19/98, 50/12 i 89/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
16. Zakon o vodnim uslugama, članak 9. (Narodne novine 66/19)
17. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
18. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17)
19. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (lipanj 2017.)
20. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (travanj 2019.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Općine. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Općine. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2019.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi, imovina, obveze te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2019. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, rashode i javnu nabavu.

1. Planiranje i izvršenje proračuna

1.1. Prihodi i primici te rashodi i izdaci su proračunom za 2019. te izmjenama i dopunama proračuna planirani prema proračunskim klasifikacijama, između ostalog i prema izvorima financiranja. Zadnjim izmjenama i dopunama proračuna u okviru izvora financiranja prihoda za posebne namjene planirani su prihodi u iznosu od 386.000,00 kn. Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna za 2019., u okviru izvora financiranja prihoda za posebne namjene iskazani su prihodi u iznosu od 367.104,00 kn (prihodi od komunalne naknade, šumskog, komunalnog i vodnog doprinosa te drugi prihodi za posebne namjene). U 2019. planirani su prihodi od davanja u zakup i koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu od 1.140.100,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 1.526.580,00 kn. Navedeni prihodi su u proračunu za 2019., izmjenama i dopunama proračuna te u Godišnjem izvještaju o izvršenju proračun iskazani u okviru izvora financiranja općih prihoda i primitaka.

Prema odredbi članka 18. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, izvori financiranja jesu: opći prihodi i primici, doprinosi, vlastiti prihodi, prihodi za posebne namjene, pomoći, donacije, prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine, naknade s naslova osiguranja i namjenski primici. U izvor financiranja prihodi za posebne namjene uključuju se prihodi čije su korištenje i namjena utvrđeni posebnim zakonima i propisima koje donosi Vlada Republike Hrvatske.

Prema odredbi članka 49. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, sredstva ostvarena od zakupa, prodaje, prodaje izravnom pogodbom, privremenog korištenja i davanja poljoprivrednog zemljišta na korištenje izravnom pogodbom, između ostalog, namijenjena su za programe katastarsko-geodetske izmjere zemljišta, podmirenje troškova postupaka koji se vode u svrhu sređivanja imovinskopravnih odnosa i zemljišnih knjiga, podmirenje dijela stvarnih troškova u vezi s provedbom Zakona te program uređenja ruralnog prostora izgradnjom i održavanjem ruralne infrastrukture vezane za poljoprivredu i akvakulturu.

S obzirom na navedeno, prihode od zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske Općina je trebala planirati u proračunu i izmjenama i dopunama proračuna te iskazati u Godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna u okviru izvora financiranja prihoda za posebne namjene, kako bi bilo omogućeno praćenje namjenskog trošenja navedenih prihoda.

Državni ured za reviziju nalaže prihode ostvarene od zakupa i koncesije poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske planirati u proračunu te iskazati u polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna u okviru izvora financiranja prihoda za posebne namjene, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.

1.2. *Općina prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da od 2020. prihode od davanja u zakup i koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske evidentira kao zasebni izvor u skladu s proračunskim klasifikacijama.*

2. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

2.1. Općina je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Utvrđene nepravilnosti odnose se na evidentiranje poslovnih promjena, imovinu, ispravak vrijednosti potraživanja i Bilješke uz Bilancu.

– Evidentiranje poslovnih promjena

Koncem 2019. u evidenciji primljenih zadužnica iskazane su 23 zadužnice u iznosu od 2.854.134,00 kn i pet bjanko-zadužnica, a u evidenciji danih zadužnica iskazano je sedam zadužnica u iznosu od 1.310.000,00 kn. Primljene i dane zadužnice nisu evidentirane na računima izvanbilančnih zapisa. Nadalje, Općina je sudionik u sudskom sporu radi povrata više uplaćenih sredstava za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske. Vrijednost sudskog spora koja se odnosi na Općinu iznosi 489.223,00 kn. Vrijednost sudskog spora nije evidentirana na računu izvanbilančnih zapisa, već je na računu odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućih razdoblja evidentiran iznos od 470.440,00 kn. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 46. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, prema kojima skupina računa 29 – Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja sadrži rashode koji nisu fakturirani, a terete tekuće razdoblje te prihode koji su naplaćeni ili obračunani u tekućem razdoblju, a odnose se na iduće obračunsko razdoblje. S obzirom na to da je sudski spor u tijeku te da nisu nastali rashodi koji bi teretili tekuće razdoblje, vrijednost spora u iznosu od 489.223,00 kn trebalo je evidentirati na računima izvanbilančnih zapisa. Zbog navedenog načina evidentiranja, obveze su u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentirane i iskazane više za 470.440,00 kn. Prema odredbi članka 85. navedenog Pravilnika, skupina računa izvanbilančnih zapisa sadrži stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to tuđu imovinu dobivenu na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumente osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostale izvanbilančne zapise.

Državni ured za reviziju nalaže primljene i dane zadužnice te potencijalne obveze po osnovi sudskog spora u tijeku evidentirati na računima izvanbilančnih zapisa, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Potraživanja za porez na promet nekretnina, koja prema podacima Porezne uprave iznose 49.888,00 kn, nisu evidentirana u glavnoj knjizi ni iskazana u Bilanci za 2019. Prema odredbi članka 36. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, potraživanja za prihode poslovanja, između ostalog, sadrže potraživanja za poreze.

U glavnoj knjizi pojedina potraživanja i rashodi nisu evidentirani na odgovarajućim računima Računskog plana. U glavnoj knjizi za 2019. na računima potraživanja za prihode od imovine evidentirana su potraživanja za porez na potrošnju u iznosu od 28.072,00 kn i porez na tvrtku ili naziv u iznosu od 31.549,00 kn, a trebalo ih je evidentirati na računima potraživanja za poreze. U okviru rashoda za plaće (bruto) evidentirani su rashodi za topli obrok u iznosu od 15.000,00 kn, naknadu za neiskorišteni godišnji odmor u iznosu od 7.635,00 kn i božićnice za zaposlenike na programu zapošljavanja žena u iznosu od 27.500,00 kn, a trebalo ih je evidentirati na računima ostalih rashoda za zaposlene. Nadalje, u okviru rashoda za plaće (bruto) evidentirani su doprinosi na plaće za zaposlenike na programu zapošljavanja žena i zaposlenike na programu javnih radova, a trebalo ih je evidentirati na računima doprinosa na plaće. U okviru naknada za prijevoz na službenom putu u zemlji u iznosu od 8.749,00 kn evidentirani su rashodi za prijevoz, dnevnice, smještaj i drugi rashodi za službena putovanja na temelju obračunanih putnih naloga u ukupnom iznosu, a trebalo ih je evidentirati po vrsti troška na odgovarajućim računima Računskog plana. U okviru rashoda za reprezentaciju evidentirane su donacije udrugama za obilježavanje značajnih datuma u iznosu od 13.000,00 kn, a trebalo ih je evidentirati na računu tekućih donacija. U okviru tekućih donacija evidentirana je pomoć Virovitičko-podravskoj županiji u iznosu od 10.000,00 kn za nabavu medicinske i laboratorijske opreme te namještaja, a trebalo ju je evidentirati na računima kapitalnih pomoći. Pomoć Virovitičko-podravskoj županiji u iznosu od 11.470,00 kn za konzultantske usluge pri uvođenju širokopojsnog interneta evidentirana je na računu rashoda za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine i računu nematerijalne proizvedene imovine. Navedenu pomoć trebalo je evidentirati na računu tekućih pomoći, odnosno nije trebalo evidentirati povećanje vrijednosti nematerijalne proizvedene imovine. Navedeni poslovni događaji utjecali su na visinu i strukturu pojedinih prihoda, rashoda i imovine te pojedine pozicije u financijskim izvještajima nisu točno iskazane.

Prema odredbama članaka 4. i 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema računu iz Računskog plana koji je sastavni dio navedenog Pravilnika. Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za porez na promet nekretnina te potraživanja i rashode evidentirati na odgovarajućim računima Računskog plana, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Ulaganja u građevinske objekte u vrijednosti od 2.902.278,00 kn (vrijednosno značajnija odnose se na rekonstrukciju višenamjenske zgrade za javne namjene, proširenje mosta, izgradnju pješačkih staza u dva naselja te uređenje zgrade za smještaj općinskih ureda) u razdoblju stjecanja do stavljanja u uporabu (aktiviranja) nisu u glavnoj knjizi evidentirana u okviru propisanih računa imovine u pripremi, nego izravno na računima imovine u uporabi. Od navedenog iznosa ulaganja, do konca 2019. ulaganja u iznosu od 423.471,00 kn nisu završena te su trebala biti evidentirana na računu imovine u pripremi. Zbog izravnog evidentiranja ulaganja na računu imovine u uporabi, obračun ispravka vrijednosti obavlja se na imovinu koja nije dovršena, odnosno stavljena u funkciju.

Prema odredbi članka 28. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi sadrži ulaganja u tijeku izrade ili nabave imovine. Nakon što se utvrde svi troškovi nabave i završi proces nabave, u trenutku stavljanja imovine u uporabu, ukupna nabavna vrijednost s računa imovine u pripremi prenosi se na odgovarajući račun imovine u uporabi. Istodobno se obavlja evidentiranje u pomoćnoj knjizi dugotrajne nefinancijske imovine. Stavljanjem imovine u uporabu obračunava se ispravak vrijednosti imovine.

Državni ured za reviziju nalaže ulaganja u tijeku izrade i nabavu proizvedene dugotrajne imovine evidentirati na računima dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi, a ispravak vrijednosti imovine obračunavati nakon stavljanja imovine u uporabu, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine na podskupini računa postrojenja i opreme evidentirana je nabava kanti i kontejnera za otpad u iznosu od 105.280,00 kn. Nabava kanti i kontejnera plaćena je predugjmovima u siječnju 2019. Predugjmovi su evidentirani u glavnoj knjizi na računu rashoda za nabavu nefinancijske imovine. Kante i kontejneri su u veljači i ožujku 2019. isporučeni te je dobavljač ispostavio račune. Zaprimljeni računi evidentirani su na računu rashoda te su istodobno s računa rashoda isknjiženi prethodno evidentirani predugjmovi. Prema odredbi članka 32. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, predugjmovi za nabavu nefinancijske imovine evidentiraju se zaduženjem osnovnog računa potraživanja za predugjmove uz odobrenje računa novčanih sredstava. Primitak fakture evidentira se zaduženjem odgovarajućeg osnovnog računa rashoda za nabavu nefinancijske imovine i odobrenjem odgovarajućeg osnovnog računa u skupini obveza za nabavu nefinancijske imovine. Potraživanje za predugjam odobrava se uz zaduženje računa navedenih obveza.

Državni ured za reviziju nalaže predugjmove za nabavu nefinancijske imovine evidentirati zaduženjem osnovnog računa potraživanja za predugjmove uz odobrenje računa novčanih sredstava, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Imovina

Općina je u glavnoj knjizi evidentirala i u Bilanci iskazala udjele u glavnici javnog isporučitelja vodnih usluga u vrijednosti od 3.061.494,00 kn. Na temelju podataka iz sudskog registra, Općina ima udjel u temeljnom kapitalu javnog isporučitelja vodnih usluga u vrijednosti od 1.528.600,00 kn ili 14,5 %. Razlika vrijednosti udjela u temeljnom kapitalu, iskazana u iznosu od 1.532.894,00 kn, odnosi se na vrijednost prenesenih komunalnih vodnih građevina javnom isporučitelju vodnih usluga u 2015. Prema odredbi članka 9. Zakona o vodnim uslugama, komunalne vodne građevine su javna dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su javnoga isporučitelja vodnih usluga na uslužnom području. Prema odredbama Zakona o vodama (Narodne novine 153/09, 130/11, 56/13, 14/14 i 46/18), jedinice lokalne samouprave bile su dužne do svibnja 2014. prenijeti komunalne vodne građevine u svom vlasništvu na javnog isporučitelja vodnih usluga, u obliku temeljnog uloga ili prijenosa bez naknade. Općinsko vijeće je u kolovozu 2015. donijelo Odluku kojom Općina prenosi vlasništvo komunalnih vodnih građevina u vrijednosti od 1.532.894,00 kn na javnog isporučitelja vodnih usluga bez naknade, kao potporu, u obliku resursa potrebnih za buduće zadovoljenje potreba javne vodoopskrbe.

Na temelju navedene Odluke, Općina je s računa nefinancijske imovine isknjižila vrijednost navedenih komunalnih vodnih građevina, ali je u istom iznosu evidentirala povećanje vrijednosti dionica i udjela u glavnicu trgovačkih društava u javnom sektoru (iako Odlukom nije utvrđen prijenos vodne građevine u obliku temeljnog kapitala). U Odluci je navedeno da će Općina s javnim isporučiteljem vodnih usluga zaključiti ugovor o prijenosu komunalnih vodnih građevina na javnog isporučitelja u kojemu će ugovoriti tehničke i financijske odredbe. Do vremena obavljanja revizije (studeni 2020.) navedeni ugovor nije zaključen.

Državni ured za reviziju preporučuje urediti tehničke i financijske uvjete prijenosa komunalnih vodnih građevina s javnim isporučiteljem vodnih usluga, što je obveza utvrđena Odlukom Općinskog vijeća iz kolovoza 2015., te nakon toga provesti odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama Općine.

Vrijednost nefinancijske imovine koncem godine iskazana je u iznosu od 27.883.958,00 kn. Knjiga dugotrajne imovine nije uredno vođena. Za pojedinu imovinu nije iskazana količina (iskazana je samo vrijednost), dok je vrijednost pojedine imovine iskazana dva puta. Pod jednim inventarnim brojem iskazana je imovina s pripadajućom količinom i vrijednosti imovine, a pod drugim inventarnim brojem navedena je ista imovina bez količina i vrijednosti. Za pojedinu imovinu obračunan je ispravak vrijednosti iako navedena imovina u knjizi dugotrajne imovine nema nabavnu vrijednost ili je nabavna vrijednost imovine manja od obračunanog ispravka vrijednosti. Pri obračunu ispravka vrijednosti korištene su stope propisane odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, osim za dugotrajnu nematerijalnu proizvedenu imovinu u vrijednosti od 1.888.882,00 kn, za koju ispravak vrijednosti nije proveden. Prema odredbi članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici, između ostalog, obvezno vode analitička knjigovodstva dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima, ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige ne osiguravaju potrebni podaci, a prema odredbi članka 19. navedenog Pravilnika vrijednost dugotrajne imovine ispravlja se po prosječnim godišnjim stopama linearnom metodom, primjenom propisanih stopa ispravka vrijednosti, koje su sastavni dio Pravilnika.

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičku evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine na način da osigurava točne podatke o stanju imovine te obaviti ispravak vrijednosti cjelokupne imovine primjenom propisanih stopa, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Obavljen je godišnji popis imovine i obveza te je sastavljen zapisnik o obavljenom popisu, kojem su priložene popisne liste. Popisne liste nefinancijske imovine ne sadrže novčane izraze, a u pojedinim slučajevima nisu navedeni naturalni izrazi. Pojedina imovina popisana je dva puta. Potraživanja i obveze popisane su prema računima iz glavne knjige, a nisu navedeni po kupcima i dobavljačima. Popis imovine i obveza obavljen je formalno te nije postignuta svrha popisa. Obveza obavljanja godišnjeg popisa imovine i obveza propisana je odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza, koju je donijelo Ministarstvo financija u prosincu 2015., utvrđena je metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure provedbe popisa.

Prema odredbi članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun mora popisati imovinu i obveze na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance, a podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Svrha popisa je utvrditi stvarno stanje imovine i obveza te uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem kako bi godišnji financijski izvještaji bili realni i objektivni.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanu popisa imovine i obveza, koju je donijelo Ministarstvo financija.

– Ispravak vrijednosti potraživanja

Potraživanja su koncem 2019. iskazana u iznosu od 464.220,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja odnose se na potraživanja od komunalne naknade u iznosu od 111.809,00 kn, za dane zajmove u iznosu od 99.027,00 kn, za zakup imovine (najam stanova, zakup poslovnih prostora, zakup poljoprivrednog zemljišta, mjesnih domova i mrtvačnica) u iznosu od 76.633,00 kn te prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 14.374,00 kn. Prema analitičkoj evidenciji potraživanja, sva su potraživanja dospjela te potraživanja s rokom dospijeća do jedne godine iznose 102.399,00 kn, od jedne do tri godine 34.192,00 kn, a starija od tri godine 327.629,00 kn. Općina za potraživanja starija od jedne godine nije provela ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 344.725,00 kn. Prema odredbi članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ispravak vrijednosti potraživanja provodi se na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a za kašnjenje iznad tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Bez obzira na provođenje ispravka vrijednosti potraživanja u skladu s navedenim Pravilnikom, proračuni i proračunski korisnici moraju poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun. U potpunosti ispravljena potraživanja zadržavaju se u bilančnoj evidenciji sve do trenutka prestanka postojanja pravne osnove za njihovu naplatu.

Državni ured za reviziju nalaže obračunati te u poslovnim knjigama evidentirati ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Bilješke uz Bilancu

Bilješke uz financijske izvještaje su sastavljene, ali nisu sveobuhvatne. U Bilješkama uz Bilancu nisu navedeni podaci o sudskom sporu u vrijednosti od 489.223,00 kn. Općina sudjeluje u sudskom sporu radi povrata više uplaćenih sredstava za koncesiju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske (osim Općine, u sudskom sporu sudjeluju Virovitičko-podravska županija, Grad Oraštica te općine Crnac i Čačinci). Nadalje, u Bilješkama je navedeno da je Općina u 2019. zaprimila zadužnicu u iznosu od 10.000,00 kn i izdala dvije zadužnice u ukupnom iznosu od 160.000,00 kn.

Osim navedenih zadužnica, u evidenciji primljenih i danih zadužnica iskazane su zadužnice iz prijašnjih godina, i to primljene zadužnice u iznosu od 2.844.134,00 kn i dane zadužnice u iznosu od 1.150.000,00 kn, a koje nisu navedene u Bilješkama. Prema odredbama članka 14. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, obvezne Bilješke uz Bilancu jesu, između ostalog, pregled ostalih ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i slično). Popis sudskih sporova u tijeku obvezno sadrži sažeti opis prirode spora, procjenu financijskog učinka koji može proisteći iz sudskog spora kao obveza ili imovina te procijenjeno vrijeme odljeva ili priljeva sredstava.

Državni ured za reviziju nalaže, u obveznim Bilješkama uz Bilancu, navesti pregled sudskih sporova u tijeku te primljenih i danih zadužnica, u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

- 2.2. *Općina prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da je evidencija o primljenim i danim zadužnicama vođena i prije, a u 2020. ustrojena i izvanbilančno. Također, Općina navodi da su potraživanja i rashodi u 2020. evidentirani u poslovnim knjigama na odgovarajućim računima Računskog plana. U vezi s evidentiranjem poreza na promet nekretnina, Općina navodi da su u poslovnim knjigama evidentirani samo prihodi od poreza na promet nekretnina, jer praćenje odnosno evidenciju o potraživanjima i naplati poreza na promet nekretnina vodi Porezna uprava i teško je doći do podatka o stvarnim potraživanjima. Nadalje, navodi da će potraživanja za porez na promet nekretnina evidentirati na odgovarajućim računima Računskog plana. Općina navodi da su troškovi u vezi s programom zapošljavanja žena prethodno evidentirani na jednom računu Računskog plana, jer nije imala iskustva s evidentiranjem navedene vrste troška te su naknadno troškovi evidentirani na predviđenim računima Računskog plana. U vezi s evidentiranjem ulaganja u tijeku izrade i nabavom proizvedene dugotrajne imovine, Općina navodi da će ubuduće navedenu imovinu prethodno evidentirati na računima imovine u pripremi, a potom na računima imovine u uporabi te će, nakon stavljanja imovine u uporabu, obračunati ispravak vrijednosti. U vezi s uređenjem tehničkih i financijskih uvjeta prijenosa komunalnih vodnih građevina s javnim isporučiteljem vodnih usluga, Općina navodi da će s javnim isporučiteljem vodnih usluga, nakon obavljene revizije financijskih izvještaja i održane skupštine javnog isporučitelja vodnih usluga, zaključiti ugovor o prijenosu komunalnih vodnih građevina u iznosu od 1.532.894,00 kn.*

3. Rashodi

- 3.1. Rashodi su ostvareni u iznosu od 7.078.462,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 3.682.655,00 kn ili 52,0 % i materijalne rashode u iznosu od 1.136.080,00 kn ili 16,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Utvrđene nepravilnosti odnose se na proračunsku zalihu, rashode za zaposlene i obavljanje komunalnih djelatnosti.

– Proračunska zaliha

Odlukom o izvršavanju proračuna utvrđena je proračunska zaliha u iznosu od 50.000,00 kn za nepredviđene namjene za koje u proračunu nisu osigurana sredstva ili ih nije bilo moguće predvidjeti. Prema odredbi članka 56. Zakona o proračunu, sredstva proračunske zalihe mogu iznositi najviše 0,5 posto planiranih proračunskih prihoda bez primitka. Općina je proračunom planirala prihode u iznosu od 7.688.028,00 kn te su sredstva proračunske zaliha mogla iznositi najviše 38.440,00 kn. Sredstva proračunske zalihe su proračunom i prvim Izmjenama i dopunama proračuna iz rujna 2019. planirana u okviru izvanrednih rashoda (385) u iznosu od 50.000,00 kn, a zadnjim Izmjenama i dopunama proračuna iz prosinca 2019. sredstva proračunske zalihe nisu planirana. Sredstva proračunske zalihe ukupno su korištena u iznosu od 132.746,00 kn. Do konca lipnja 2019. sredstva proračunske zalihe korištena su u iznosu od 123.647,00 kn, a u rujnu i listopadu 2019. u iznosu od 9.099,00 kn. Izmjenama i dopunama proračuna u rujnu i prosincu 2019. osigurana su sredstva za namjene za koje su korištena sredstva proračunske zalihe te su rashodi ostvareni iz sredstava proračunske zalihe raspoređeni prema vrsti rashoda na odgovarajuće račune Računskog plana. Sredstva proračunske zalihe tijekom 2019. nisu korištena za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda, epidemija, ekoloških nesreća ili izvanrednih događaja i ostalih nepredvidivih nesreća, što je osnovna namjena proračunske zalihe, nego za druge neplanirane namjene (saniranje odvoza otpada, sanaciju vodovodne mreže, nabavu solarnih lampi i oglasnih ploča te naknade za smrtne slučajeve u obitelji) odnosno za namjene za koje proračunom te izmjenama proračuna nisu bila planirana dostatna sredstva. Nadalje, sredstva proračunske zalihe korištena su u iznosu većem od dopuštenog Zakonom o proračunu.

Skreće se pozornost da je odredbom članka 16. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 108/20) propisano da podskupinu 385 Izvanredni rashodi, u skladu s člankom 56. Zakona o proračunu, koriste proračuni isključivo za planiranje nepredvidivih rashoda do visine proračunske pričuve i ne koriste se u računovodstvenim evidencijama. Kada se tijekom godine ti rashodi realiziraju, evidentiraju se na teret računa stvarnih rashoda kojima prema vrsti pripadaju.

Državni ured za reviziju nalaže proračunsku zalihu planirati i koristiti do visine propisane Zakonom o proračunu. Preporučuje više pozornosti posvetiti planiranju rashoda te sredstva proračunske zalihe prvenstveno koristiti za financiranje rashoda nastalih pri otklanjanju posljedica elementarnih nepogoda, epidemija, ekoloških nesreća ili izvanrednih događaja i ostalih nepredvidivih nesreća, kako je propisano Zakonom o proračunu.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 941.184,00 kn, a odnose se na rashode za brutoplaće i doprinose na plaće jedanaest zaposlenika na programu zapošljavanja žena u iznosu od 335.683,00 kn i pet zaposlenika na programu javnih radova u iznosu od 148.312,00 kn, brutoplaće i doprinose na plaće zaposlenika Jedinственog upravnog odjela u iznosu od 400.464,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu od 56.725,00 kn.

U okviru ostalih rashoda za zaposlene ostvareni su rashodi za nagrade za uspješnost na radu u iznosu od 15.000,00 kn. Nagrade za uspješnost na radu isplaćene su na temelju odluke općinskog načelnika iz prosinca 2019. Nagrade su isplaćene zaposlenicima na neodređeno vrijeme u iznosu od 5.000,00 kn po zaposleniku. U odluci nisu navedeni razlozi ni obrazloženje za isplatu navedenih nagrada. Kriteriji za utvrđivanje natprosječnih rezultata i način isplate nagrada za uspješnost na radu nisu utvrđeni. Prema odredbi članka 13. Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, za natprosječne rezultate u radu službenici i namještenici mogu ostvariti dodatak za uspješnost na radu, koji može iznositi najviše tri godišnje plaće službenika ili namještenika koji ostvaruje dodatak i ne može se ostvarivati kao stalni dodatak uz plaću. Župan, gradonačelnik, odnosno općinski načelnik pravilnikom utvrđuje kriterije utvrđivanja natprosječnih rezultata i način isplate dodataka za uspješnost na radu.

Također, prigodne nagrade isplaćene su za jedanaest zaposlenika na određeno vrijeme na programu zapošljavanja žena u ukupnom iznosu od 27.500,00 kn (2.500,00 kn po zaposleniku), na temelju odluke općinskog načelnika. Nagrade su isplaćene u neoporezivom iznosu. U siječnju 2018. Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Općina zaključili su ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za program zapošljavanja žena koji se financira iz Europskog socijalnog fonda u financijskom razdoblju 2014. – 2020. Navedenim ugovorom utvrđeno je da su neprihvatljivi rashodi projekta neoporezivi bonusi zaposlenicima.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi kriterije utvrđivanja natprosječnih rezultata i način isplate nagrada za uspješnost na radu, u skladu s odredbama Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Također, nalaže prigodne nagrade zaposlenima na programu zapošljavanja žena isplaćivati u skladu sa zaključenim ugovorom.

– Obavljanje komunalnih djelatnosti

U okviru materijalnih rashoda ostvareni su rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 864.399,00 kn.

Općinsko vijeće je zajedno s proračunom u prosincu 2018. donijelo dva programa u vezi s održavanjem komunalne infrastrukture, i to: Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i Program održavanja komunalne infrastrukture, opsega radova održavanja uređenog građevinskog zemljišta i održavanja nerazvrstanih cesta. Navedeni programi objavljeni su u službenom glasniku. Donesene su dvije izmjene Programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., a izmjene i dopune Programa održavanja komunalne infrastrukture, opsega radova održavanja uređenog građevinskog zemljišta i održavanja nerazvrstanih cesta nisu donesene.

Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izmjenama Programa planirano je održavanje komunalne infrastrukture s financijskim pokazateljima (Program održavanja sadrži opis poslova održavanja, planirane izvore sredstava i planirane rashode). Zadnjim izmjenama Programa planirano je održavanje javne rasvjete, javnih površina te ostalo održavanje (higijeničarska služba, deratizacija, pražnjenje kontejnera na zelenim otocima i druga manja održavanja) ukupno u iznosu od 1.008.507,00 kn. Izvješće o izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture s financijskim pokazateljima usvojilo je Općinsko vijeće u ožujku 2020.

Prema navedenom Izvješću, rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su za održavanje javne rasvjete, javnih površina te ostalo održavanje ukupno u iznosu od 864.399,00 kn.

Programom održavanja komunalne infrastrukture, opsega radova održavanja uređenog građevinskog zemljišta i održavanja nerazvrstanih cesta planirani su radovi na održavanju komunalne infrastrukture (koji su planirani i Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i njegovim izmjenama) te opseg radova. Predviđeni su radovi čišćenja i održavanja javnih površina (čišćenje ulica, pješačkih staza i parkirališta od svih vrsta komunalnog otpada, održavanje perivoja i drugih zelenih površina, održavanje groblja, radovi zimske službe) ukupne površine od 154 442 m², održavanja nerazvrstanih cesta ukupne površine od 10 260 m² te ostali radovi (deratizacija, higijeničarska služba, održavanje javne rasvjete i troškovi električne energije, nabava opreme i kontejnera za otpad). Izvješće o izvršenju navedenog Programa nije sastavljeno te za izvršene radove na održavanju komunalne infrastrukture nije iskazan opseg. Zbog navedenog, Općinsko vijeće nije upoznato s podacima o količini (opsegu) obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu, program održavanja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja. Programom se određuje opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Prema odredbama članka 74. Zakona, općinski načelnik podnosi predstavničkom tijelu izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu. Navedeno izvješće podnosi se istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna jedinice lokalne samouprave i objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže sastaviti jedan sveobuhvatan program i izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture sa svim propisanim elementima te ga podnijeti predstavničkom tijelu i objaviti u službenom glasniku, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

3.2. *Općina prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju.*

4. Javna nabava

4.1. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave donesen je u lipnju 2017. i u travnju 2019. novi Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave. Prema odredbama navedenog Pravilnika iz lipnja 2017., nabavu roba i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 100.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn te nabavu radova procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 200.000,00 kn, a manje od 500.000,00 kn naručitelj provodi upućivanjem poziva na dostavu ponuda na adrese najmanje tri gospodarska subjekta po izboru. Prema odredbama Pravilnika iz travnja 2019., nabava roba, radova i usluga vrijednosti manje od 100.000,00 kn provodi se izdavanjem narudžbenice ili zaključivanjem ugovora s jednim gospodarskim subjektom po vlastitom izboru.

Nabavu radova, roba i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 100.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn za robu i usluge, odnosno 500.000,00 kn za radove naručitelj provodi upućivanjem poziva na dostavu ponuda na adrese najmanje tri gospodarska subjekta po vlastitom izboru.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2019., postupcima jednostavne nabave nabavljene su robe u vrijednosti od 406.955,00 kn, usluge u vrijednosti od 989.558,00 kn i radovi u vrijednosti od 2.445.174,00 kn ili ukupno u vrijednosti od 3.841.687,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Općina je u 2019. provela šest postupaka jednostavne nabave roba i usluga (gorivo, ugradnja solarnih lampi, traktorska kosilica, kante i kontejneri te izrada tehničke dokumentacije i urbanističkog plana) vrijednosti veće od 20.000,00 kn i manje od 100.000,00 kn. Navedene robe i usluge nabavljene su izravnom pogodbom ukupno u vrijednosti od 244.200,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. S obzirom na obvezu poštovanja osnovnih načela javne nabave (načelo slobode kretanja roba, slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načela tržišnog natjecanja, jednakog tretmana, zabrane diskriminacije, uzajamnog priznavanja, razmjernosti i transparentnosti) u provođenju i ugovaranju nabave, trebalo bi preispitati procijenjene vrijednosti za nabavu roba, radova i usluga koje se nabavljaju izravnim ugovaranjem kako bi se omogućila potpuna i otvorena konkurentnost postupaka nabave svim gospodarskim subjektima.

Državni ured za reviziju preporučuje preispitati visinu procijenjene vrijednosti nabave na način da se utvrdi niža vrijednost za nabavu roba, radova i usluga koje se, prema unutarnjem aktu o jednostavnoj nabavi, nabavljaju izravnim ugovaranjem.

Plan nabave donesen je u siječnju 2019. te su donesene dvije izmjene i dopune Plana nabave. Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Zadnjim Izmjenama i dopunama Plana nabave planirane su jednostavne nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 4.802.890,00 kn. Planom nabave planirana je nabava radova i usluga u vrijednosti od 1.257.000,00 kn, za koje su postupci nabave provedeni i ugovori zaključeni u prethodnim godinama te ih nije trebalo obuhvatiti Planom nabave za 2019. Također, planirana je izgradnja sustava odvodnje u više naselja procijenjene vrijednosti od 120.000,00 kn iako sustav odvodnje gradi javni isporučitelj vodnih usluga, a Općina sufinancira izgradnju. Nadalje, planirana je nabava energetske obnove domova kulture u Zdencima i u Bankovcima, izgradnje staze u Bankovcima te adaptacije doma u Zokovu Gaju ukupne procijenjene vrijednosti od 1.380.133,00 kn, a navedene nabave nisu provedene. Nabava kanti i kontejnera za sortiranje otpada procijenjene vrijednosti od 120.000,00 kn planirana je provođenjem postupka jednostavne nabave, a provedena je izravnim ugovaranjem. Također, radove na energetskej obnovi doma kulture Zdenci procijenjene vrijednosti od 614.133,00 kn planirano je nabaviti postupcima jednostavne nabave, a prema odredbi članka 12. Zakona o javnoj nabavi, na nabave radova procijenjene vrijednosti veće od 500.000,00 kn primjenjuju se odredbe Zakona o javnoj nabavi. Iz navedenog proizlazi da Planom nabave za 2019. i njegovim izmjenama nije realno planirana nabava roba, radova i usluga odnosno da Plan nabave ne pruža realne potrebe Općine za nabavom roba, radova i usluga tijekom proračunske godine.

Državni ured za reviziju preporučuje realnije planirati nabavu roba, radova i usluga.

Za nabavu radova na rekonstrukciji višenamjenske zgrade za javne namjene u rujnu 2018. proveden je otvoreni postupak nabave. Zaključen je ugovor za radove u vrijednosti od 1.466.931,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost ili 1.833.663,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Općina je s izvođačem radova, na temelju ponuda izvođača sa specifikacijom dodatnih radova, u prosincu 2018. i kolovozu 2019. zaključila dodatke ugovora izravnim ugovaranjem. Prvim dodatkom ugovoru radovi su ugovoreni u vrijednosti od 124.934,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost ili 156.168,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, a drugim dodatkom ugovoru radovi u vrijednosti od 215.226,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost ili 269.033,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Nakon zaključenih dodataka ugovora, ukupna vrijednost radova iznosi 1.807.091,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost i veća je od vrijednosti osnovnog ugovora za 23,2 %.

Prema usmenom obrazloženju, tijekom izvođenja radova ukazala se potreba za dodatnim radovima koji nisu predviđeni ugovornim troškovnikom niti obuhvaćeni osnovnim ugovorom, ali su bili neophodni za nastavak radova (jedan dio radova ne može se nastaviti raditi na postojećim temeljima te se moraju graditi novi temelji) zbog čega je u prosincu 2018. zaključen prvi dodatak ugovoru.

Prema odredbama članka 317. Zakona o javnoj nabavi, javni naručitelj smije izmijeniti ugovor o javnoj nabavi tijekom njegova trajanja bez provođenja novog postupka javne nabave ako su ispunjeni uvjeti koji se, između ostalog, odnose na to da je do potrebe za izmjenom došlo zbog okolnosti koje pažljiv javni naručitelj nije mogao predvidjeti.

Prema dostavljenoj ponudi izvođača, radovi za koje je zaključen drugi dodatak ugovora u kolovozu 2019. odnose se na razne radove na objektu (primjerice, izradu i montažu metalnih ograda terase, metalne rešetkaste stijene, nosača zastava, vanjskih klupčica, metalnih snjegobrana) te izgradnju parkirališta i pješačkog prilaza. S obzirom na to da navedeni radovi ne predstavljaju radove koji se nisu mogli predvidjeti, Općina je za nabavu radova trebala provesti postupak jednostavne nabave.

Državni ured za reviziju nalaže za nabavu radova provesti odgovarajuće postupke nabave u skladu s uvjetima utvrđenima odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Rashodi za radove na sanaciji dvorišnih mostova ostvareni su na temelju računa izvođača radova iz listopada i studenoga 2019. u iznosu od 129.409,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost ili 161.761,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Radovi su nabavljeni izravnim ugovaranjem. S obzirom na to da je vrijednost radova veća od 100.000,00 kn, trebalo je provesti postupak jednostavne nabave. Prema odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave iz travnja 2019., nabavu radova, roba i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 100.000,00 kn naručitelj provodi upućivanjem poziva za dostavu ponuda na adrese najmanje tri gospodarska subjekta.

Državni ured za reviziju nalaže nabavu radova vrijednosti veće od 100.000,00 kn provesti upućivanjem poziva za dostavu ponuda na adrese najmanje tri gospodarska subjekta, u skladu s odredbama Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave.

Ustrojen je Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske, u kojem za postupke javne nabave nisu navedeni podaci o datumu izvršenja ugovora i ukupno isplaćenom iznosu s porezom na dodanu vrijednost. Nadalje, u Registru ugovora i okvirnih sporazuma nisu navedeni podaci na temelju provedenih postupaka jednostavne nabave upućivanjem poziva na adrese više ponuditelja (u 2019. provedena su dva postupaka nabave roba i radova procijenjene vrijednosti od 316.101,00 kn te su zaključeni ugovori) i podaci o robama i uslugama nabavljenima izravnim ugovaranjem čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn (narudžbenica ili ugovor). Prema odredbi članka 28. Zakona o javnoj nabavi, u registru ugovora i okvirnih sporazuma navode se svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Prema odredbama članaka 5. i 6. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, između ostalog, sadrži datum kada je ugovor izvršen u cijelosti ili navod da je isti raskinut prije isteka roka na koji je zaključen te ukupni isplaćeni iznos ugovaratelju s porezom na dodanu vrijednost na temelju zaključenog ugovora. Naručitelj je obvezan ustrojiti registar ugovora i okvirnih sporazuma za predmete nabave čija je vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn u roku od 30 dana od dana zaključenja prvog ugovora ili okvirnog sporazuma te je obvezan ažurirati registar ugovora prema potrebi, a najmanje jedanput u šest mjeseci. Nadalje, u slučaju jednostavne nabave, ako naručitelj predmet nabave nabavlja putem narudžbenica, u registar ugovora unosi se ukupni iznos za taj predmet nabave neovisno o broju narudžbenica izdanih tijekom godine.

Državni ured za reviziju nalaže u registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma unijeti podatke o svim predmetima nabave čija je vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn te u registru iskazati sve podatke propisane odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

- 4.2. *Općina prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju. U vezi s dodatnim radovima na rekonstrukciji višenamjenske zgrade za javne namjene, Općina navodi da nije imala saznanja da je za ishođenje uporabne dozvole potrebno imati parkirališna mjesta. Nadalje, navodi da nije imala saznanja da je postojeći dio zgrade, koji je trebalo nadograditi, u lošem stanju, što je saznala tek kada su započeli radovi iskopa temelja za dograđeni dio zgrade (Općina nije posjedovala dokumentaciju za zgradu).*

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Općine za 2014., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2019. provjereno je je li Općina postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
1	2	3	4	5	6
1.	Planiranje	2014.	Izraditi plan razvojnih programa koji, između ostalog, sadrži ciljeve i prioritete razvoja Općine.	studenj 2015.	provedeno
2.	Računovodstveno poslovanje	2014.	Poduzimati aktivnosti za utvrđivanje cjelokupne imovine u vlasništvu Općine, procijeniti vrijednost imovine i evidentirati vrijednost imovine u poslovnim knjigama.	prosinac 2015.	provedeno
3.		2014.	Prenijeti vodoopskrbne građevine u vlasništvo javnog isporučitelja vodnih usluga.	prosinac 2015.	provedeno
4.	Prihodi	2010. 2014.	Poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda.	-	u postupku provedbe
5.		2010. 2014.	Odlukom o komunalnoj naknadi utvrditi rok plaćanja komunalne naknade.	-	provedeno
6.		2014.	Donijeti odluku o uvjetima i mjerilima za plaćanje naknade pri dodjeli grobnog mjesta i godišnje naknade za korištenje.	ožujak 2016.	provedeno
7.	Rashodi	2010. 2014.	Donijeti odluku kojom će se odrediti komunalne djelatnosti od lokalnog značaja.	studenj 2015.	provedeno
8.		2010. 2014.	Izmijeniti Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o koncesiji jer predviđa opskrbu plinom.	studenj 2015.	provedeno
9.	Rashodi i izdaci	2010. 2014.	Poslove održavanja nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, javnih površina i groblja povjeravati na temelju pisanog ugovora i nakon provedenog postupka javnog natječaja odnosno prikupljanja ponuda.	ožujak 2016.	provedeno

Obrazloženje danog naloga koji je u postupku provedbe daje se u nastavku.

- Potraživanja za općinske poreze naplaćuje Porezna uprava koja izvješćuje Općinu o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima. Za naplatu dospjelih potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, komunalne naknade i prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u razdoblju 2017. – 2019. upućivane su opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane.

Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, između ostalog, odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti.

Općina je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju, koji nije u cijelosti proveden.

1.2. *Općina prihvaća status naloga iz prethodne revizije.*